

SZKOLNY PROGRAM PROFILAKTYKI ZESPOŁU SZKÓŁ ARCHITEKTONICZNO-BUDOWLANYCH I LICEALNYCH

1. Założenia ogólne.

Szkolny Program Profilaktyki adresowany jest do młodzieży uczącej się w Technikum Architektoniczno-Budowlanym. Są to działania wspomagające prawidłowe procesy rozwoju fizycznego i psychicznego uczniów. Program ma na celu promocję zdrowego stylu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji, a przez to zmniejszenie zasięgu zachowań ryzykownych, rozwijanie różnych umiejętności życiowych, prospołecznych, które pozwolą młodym ludziom radzić sobie z wymogami życia, emocjami. Szkolny Program Profilaktyki to projekt systemowych rozwiązań w środowisku szkolnym, który uzupełnia wychowanie i ukierunkowuje je na:

- **wspomaganie ucznia** w radzeniu sobie z trudnościami, jakie zagrażają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- **ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka** (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które zaburzają prawidłowy rozwój ucznia i dezorganizują jego zdrowy styl życia;
- **inicjowanie i wspomaganie czynników chroniących** (jednostkowych, rodzinnych, rówieśniczych, szkolnych, środowiskowych), które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi ucznia i jego zdrowemu życiu).

Działania profilaktyczne ukierunkowane są również na grupy zwiększonego ryzyka, wymagają one dobrego rozpoznania w społeczności szkolnej grup uczniów zachowujących się ryzykownie lub znajdujących się w specyficznej sytuacji społecznej czy rodzinnej. Informacje o uczniach szkoła gromadzi w toku codziennego procesu edukacji, szczególnie dotyczy to uczniów z deficytami poznawczymi, z rodzin dysfunkcyjnych itp. Dla młodzieży znajdującej się w grupie podwyższonego ryzyka podejmowane są działania zgodnie z procedurami przy współpracy ze specjalistami w danej dziedzinie.

Młodzież, która uczy się w naszej szkole ma szansę realizować swoje zainteresowania. Może uczestniczyć w bogatej ofercie zajęć pozalekcyjnych i profilaktycznych. Budujemy bezpieczne i przyjazne środowisko, wolne od różnego rodzaju używek, niezdrowego stylu życia oraz innych zagrożeń cywilizacyjnych, mających wyniszczający wpływ na psychikę i godność osobistą młodego człowieka. Podejmujemy szereg przemyślanych zadań, które pozwolą bezpiecznie przejść przez trudny czas stawania się dorosłym człowiekiem.

Przyjmujemy założenie, iż profilaktyka to nie tylko specjalnie prowadzone zajęcia. W ramach powyższych oddziaływań uznajemy za bardzo ważny również codzienny kontakt ucznia z nauczycielem. Oczekujemy, że postawy nauczycieli, charakteryzowane, jako profilaktyczne np. stawianie wymagań na miarę możliwości uczniów, współdziałanie w budowaniu grupy, zachęcanie do współpracy,

motywowanie poprzez odkrywanie mocnych stron uczniów, uczenie metodami aktywizującymi, twórcze i kreatywne podchodzenie do lekcji; zaowocują zmniejszeniem ilości niepowodzeń i problemów uczniów.

Szkolny Program Profilaktyki został opracowany w oparciu o diagnozę potrzeb naszej placówki na podstawie:

1. Ankiety adresowanej do uczniów i rodziców klas pierwszych w celu poznania ich oczekiwań wobec szkoły,
2. Ankiety skierowanej do uczniów klas pierwszych dotyczącej poczucia bezpieczeństwa na terenie szkoły i w jej najbliższym otoczeniu,
3. Uwag i spostrzeżeń wychowawców klas,
4. Informacji uzyskanych od nauczycieli podczas spotkań zespołów wychowawczych i zespołów klasowych.
5. Analizy frekwencji szkolnej uczniów.
6. Pomysłów podsuwanych przez Samorząd Uczniowski
7. Informacji zwrotnych uzyskanych w kontaktach z instytucjami wspierającymi pracę szkoły (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna i inne).

Uzupełnieniem Szkolnego Programu Profilaktyki jest tworzony na początku każdego roku szkolnego harmonogram realizacji poszczególnych zadań. Szkolny Program Profilaktyki obejmuje działaniami całe środowisko szkolne: uczniów, nauczycieli, rodziców. Program zachowuje spójność z programem wychowawczym i statutem szkoły.

Podstawa prawna do tworzenia i realizacji programu profilaktyki, to:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)

Art.48, ust.1. Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania.

Art.53, ust.3. Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem.

- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.)

Art.54, ust.2 Do kompetencji rady rodziców, z zastrzeżeniem ust. 3. i 4., należy:

1) uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną:

a) Programu profilaktyki dostosowanego do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy

programowej wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 4, poz. 17) Ogłoszone 15.01.2009 r. obowiązuje od dnia 30.01.2009 r.

- Rozporządzenie MENiS z 31 grudnia 2002 r.
- Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- Ustawie z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii
- Ustawa z dnia 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- Rządowy program „Zero tolerancji dla przemocy” przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z 6 marca 2007 r.
- Rządowy program „Bezpieczna i przyjazna szkoła” przyjęty Uchwałą Rady Ministrów z 19 sierpnia 2008 r.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.

Celem kształcenia ogólnego jest:

- 1) przyswojenie przez uczniów określonego zasobu wiadomości na temat faktów, zasad, teorii i praktyk;
- 2) zdobycie przez uczniów umiejętności wykorzystania posiadanych wiadomości podczas wykonywania zadań i rozwiązywania problemów;
- 3) kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie.

W procesie kształcenia ogólnego szkoła nasza kształtuje u uczniów postawy sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawczą, kreatywność.

2. Standaryzacja programu

Program profilaktyczny będzie spełniał następujące standardy jakościowe:

- zapewnienie bezpieczeństwa uczestników poprzez:
- respektowanie podmiotów – uczestników programu
- poszanowanie ich godności i indywidualności
- ochronę prywatności i zapewnienie dyskrecji
- uwzględnienie systemu wartości i stopnia wrażliwości uczniów
- profesjonalizm realizatorów programu i adekwatność oddziaływań profilaktycznych

Skuteczność programu w oparciu o:

- rzetelność informacji
- uwzględnienie poziomu już posiadanej wiedzy
- rzeczowość informacji

-dostosowanie informacji do poziomu rozwoju intelektualnego i społecznego uczniów i ich możliwości percepcyjnych

3.Cel programu profilaktycznego szkoły i zadania programowe.

Celem programu profilaktycznego jest doskonalenie umiejętności społecznych, zapobieganie zachowaniom ryzykownym uczniów oraz kształtowanie postawy odpowiedzialnych wyborów.

Diagnozy sytuacji wychowawczej w Technikum Architektoniczno-Budowlanym dokonano przez wychowawców klas i pedagogów szkolnych. Uczniowie wszystkich klas zostaną objęci programem profilaktycznym zgodnie z potrzebami sygnalizowanymi przez nich samych, wychowawców, rodziców i pedagogów szkolnych. Wyłowiono następujące problemy:

- palenie papierosów
- eksperymenty z alkoholem, narkotykami i dopalaczami
- zachowania agresywne
- problemy zdrowia psychicznego
- nadmierne korzystanie z internetu oraz nadużywanie czasu spędzanego na grach komputerowych

4.Formy realizacji programu

- Oddziaływania profilaktyczne prowadzone są w ramach:
  - lekcji wychowawczych
  - lekcji wychowania fizycznego, religii oraz innych przedmiotów
  - zajęć warsztatowych z uczniami
  - zajęć pozalekcyjnych
  - udziału w uroczystościach szkolnych, apelach, imprezach kulturalnych, wycieczek szkolnych
  - spotkań z pielęgniarką
  - spotkań ze specjalistami (psychologami, terapeutami, funkcjonariuszami policji i straży miejskiej, kuratorami sądowymi i innymi według potrzeb)
  - spotkań z rodzicami
  - stałej współpracy z instytucjami wspierającymi pracę szkoły

5.Przewidywane efekty podjętych działań profilaktycznych.

W wyniku realizacji programu profilaktycznego uczeń:

- uzyskuje pomoc psychologiczno – pedagogiczną,

- uświadamia sobie zagrożenia i potrafi im się przeciwstawić,
- identyfikuje się ze środowiskiem szkolnym i dostrzega korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia,
- osiąga dojrzałą osobowość psychospołeczną,
- nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki,
- występuje niski wskaźnik uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne,
- rodzice chętnie biorą udział w oferowanych im programach, warsztatach.

Działania skierowane do uczniów

Cele	Działania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Integracja i adaptacja klas pierwszych	1.Prowadzenie zajęć integracyjno-adaptacyjnych w klasach I TAB.	pedagog szkolny	wrzesień
	2. Integracja uczniów na poziomie szkoły. Angażowanie uczniów w życie klasy i szkoły poprzez udział w uroczystościach, konkursach i innych wydarzeniach. Angażowanie uczniów w działania na rzecz środowiska lokalnego (akcje charytatywne).	nauczyciele wychowawcy klas pedagodzy szkolni	cały rok
	3.Rozwijanie różnorodnych zainteresowań poprzez uczestnictwo w kółkach zainteresowań, wyjściach i wycieczkach.	wychowawcy klas pedagodzy szkolni nauczyciele	I półrocze
	4.Zapobieganie przejawom agresji słownej i rówieśniczej	pedagodzy szkolni pracownicy szkoły	I półrocze

<p>Praca nad poprawą frekwencji i realizacją obowiązku nauki, przeciwdziałanie wagarom oraz dbanie o dyscyplinę</p>	<p>1. Zapoznanie uczniów ze Statutem Szkoły, WSO, prawami i obowiązkami ucznia oraz konsekwencjami wynikającymi z łamania ustalonych zasad zgodnie z procedurami postępowania.</p>	<p>wychowawcy klas pedagodzy szkolni</p>	<p>wrzesień</p>
	<p>2.Systematyczne sprawdzanie obecności na każdej lekcji. Stałe kontrolowanie frekwencji we wszystkich klasach . Punktualne rozpoczynanie i kończenie lekcji.</p>	<p>nauczyciele wicedyrektorzy wychowawcy klas</p>	<p>cały rok</p>
	<p>3.Nagradzanie najwyższej frekwencji w poszczególnych klasach i wyróżnienie osób najlepiej uczęszczających do szkoły.</p>	<p>dyrektor szkoły</p>	<p>po I półroczu i zakończeniu roku</p>
	<p>4.Prowadzenie zajęć metodami aktywnymi z wykorzystaniem nowoczesnych pomocy dydaktycznych. Motywowanie uczniów do systematycznego uczęszczania do szkoły.</p>	<p>nauczyciele uczący</p>	<p>cały rok</p>

	<p>5. Zwiększenie kontaktów z rodzicami uczniów, którzy samowolnie opuszczają zajęcia szkolne (listy, telefony, e-maile). Motywowanie rodziców do korzystania z e-dziennika.</p> <p>Wspieranie rodziców w procesie wychowania (dyżury pedagogów, pogadanki na zebraniach z rodzicami i spotkania indywidualne).</p>	<p>wychowawcy klas pedagodzy szkolni</p>	<p>cały rok</p>
<p>Przeciwdziałanie przejawom agresji</p>	<p>1. Diagnozowanie zjawisk agresji i przemocy oraz innych zjawisk dysfunkcyjnych w klasach.</p>	<p>pedagodzy szkolni</p>	<p>w miarę potrzeb</p>
	<p>2. Warsztaty dotyczące:</p> <ul style="list-style-type: none"> - komunikacji interpersonalnej, - zachowań asertywnych, - rozwiązywania konfliktów, - radzenia sobie w sytuacjach stresowych – stres pod kontrolą. 	<p>pedagodzy szkolni</p>	<p>pedagodzy szkolni</p>
	<p>3. Kształcenie umiejętności zachowania się</p> <ul style="list-style-type: none"> - w sytuacjach kryzysowych, - dokonywania wyborów życiowych i podejmowania odpowiedzialnych decyzji, - efektywnego spędzania czasu wolnego. 	<p>wychowawcy klas pedagodzy szkolni</p>	<p>cały rok</p>

	4. Analizowanie treści prac uczniów dokonywanych przez nauczycieli razem z pedagogiem szkolnym pod kątem ewentualnych problemów osobistych i rodzinnych ucznia.	nauczyciele poloniści nauczyciele religii i etyki wychowawcy klas pedagodzy szkolni	cały rok
	5. Przeciwdziałanie dyskryminacji, szerzenie postaw tolerancji, szacunku i równości.	nauczyciele, wychowawcy klas	cały rok
	6. Prowadzenie działań opiekuńczych wobec młodzieży wykazującej cechy ofiar przemocy fizycznej i psychicznej.	pedagodzy szkolni	cały rok
	7. Mediacje pomiędzy uczniami, grupami, klasami.	pedagodzy szkolni	wg potrzeb
	8. Przeciwdziałanie używaniu wulgaryzmów przez młodzież poprzez lekcje z kultury języka, kultury życia.	nauczyciele, w szczególności wychowawcy klas i poloniści	cały rok

	9. Przeciwdziałanie aktom wandalizmu i niszczeniu mienia społecznego.	wszyscy nauczyciele	cały rok
	10. Zapobieganie kradzieżom na terenie szkoły.	wszyscy pracownicy nauczyciele	cały rok
	11. Interwencja wobec niewłaściwych zachowań uczniów w czasie rzetelnie pełnionych dyżurów przez nauczycieli.	nauczyciele dyżurni	cały rok
	12. Reagowanie na niewłaściwe zachowania uczniów także poza budynkiem szkoły.	wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły	cały rok
	13. Podejmowanie działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa uczniów i nauczycieli na terenie szkoły.	dyrektor szkoły	cały rok
Profilaktyka uzależnień Dopalacze, narkotyki Uzależnienia behawioralne	1. Zmiana klimatu szkolnego i zachowań uczniów w stosunku do palenia tytoniu poprzez działania interwencyjno – edukacyjne: -Projekcje filmów edukacyjnych dotyczących profilaktyki antynikotynowej -Prowadzenie akcji plakatowych, happeningów	wychowawcy klas pielęgniarka szkolna pedagogzy szkolni nauczyciele dyżurujący pracownicy obsługi	cały rok wg harmonogramu oddziaływań profilaktycznych w roku szkolnym

	<p>w „Dni bez papierosa”</p> <ul style="list-style-type: none"> -Uświadomienie młodzieży praw osób niepalących -Kontrola toalet i zakamarków szkoły -Kontrolowanie terenu wokół szkoły. 	i administracji	
	<p>2.Zajęcia na temat bezpiecznego internetu</p> <ul style="list-style-type: none"> -poruszanie zagadnień bezpieczeństwa w sieci -ochrona przed wirusami, przejęciem danych -kiedyś bójki teraz bulling -obsesyjne fotografowanie się – selfie portret i wrzucanie do sieci informacji o własnych intymnych sprawach -problem uzależnienia od gier komputerowych <p>Prowadzenie gazetki ściennej na ww tematy</p>	<p>nauczyciel informatyki</p> <p>wychowawcy</p> <p>pedagodzy</p>	<p>cały rok wg harmonogramu oddziaływań profilaktycznych w roku szkolnym</p>
	<p>3.Przeciwdziałanie eksperymentom z narkotykami, dopalaczami i piciem alkoholu.</p> <p>Prowadzenie zajęć profilaktycznych przez specjalistów.</p>	<p>specjaliści</p> <p>pedagodzy</p> <p>wychowawcy</p>	<p>wg harmonogramu oddziaływań profilaktycznych w danym roku szkolnym</p>
<p>Promowanie zdrowego stylu życia i zapobieganie chorobom cywilizacyjnym</p>	<p>1.Uwrażliwienie rodziców, uczniów i nauczycieli w zakresie ochrony i promocji zdrowia psychicznego.</p>	<p>pielęgniarka szkolna</p> <p>pedagodzy szkolni</p>	<p>cały rok</p>

	2.Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem. 3.Prowadzenie w klasach maturalnych programu „Stres pod kontrolą”		II półrocze
	2.Promowanie zasad zdrowego odżywiania się.	wszyscy nauczyciele, w szczególności w-f i biologii pracownik bufetu szkolnego	cały rok
	3.Uświadamianie zagrożeń chorobami cywilizacyjnymi (bulimia, anoreksja i inne).	pedagogzy pielęgniarzka nauczyciele	cały rok
	4. Rozszerzenie specjalistycznej pomocy psychologiczno – pedagogicznej.	pedagogzy szkolni	cały rok
	5. Propagowanie aktywnego spędzania czasu wolnego.	nauczyciele w-f	cały rok
	6.Uwrażliwienie uczniów na konieczność poznawania zasad udzielania pierwszej pomocy.	nauczyciel edb pielęgniarka	cały rok

	7. Przestrzeganie procedur postępowania zmniejszających ryzyko próby samobójczej uczniów.	wszyscy nauczyciele	cały rok
--	---	---------------------	----------

Działania skierowane do nauczycieli

Cele	Działania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Wzmacnianie i stałe rozwijanie kompetencji wychowawczych	1. Utrzymywanie stałej współpracy z pedagogami szkolnymi, wicedyrektorami, pielęgniarką szkolną.	dyrektor szkoły pedagodzy szkolni	wg potrzeb
	2. Prowadzenie spotkań podczas zespołów klasowych dotyczących postępowania z uczniem w sytuacji kryzysowej.	pedagodzy szkolni	wg potrzeb
	3. Przekazywanie aktualnych informacji w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków i substancji zaburzających świadomość oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej, a także przekazywania informacji	pedagodzy szkolni	cały rok

	o specjalistycznych punktach pomocy. -Podnoszenie efektywności podejmowanych działań profilaktycznych, poszerzanie wiedzy nt substancji zaburzających świadomość.		
	4.Rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych u nauczycieli, doskonalenie kompetencji w zakresie zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego młodzieży.	pedagodzy szkolni	wg potrzeb

Działania skierowane do pracowników administracji i obsługi

Cele	Działania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Doskonalenie umiejętności społecznych	1.Udział w wybranych spotkaniach psychoedukacyjnych obejmujących doskonalenie umiejętności społecznych, w tym kontakt z uczniami.	Pedagodzy szkolni	Cały rok

	2. Przekazywanie informacji o zaobserwowanych zachowaniach ryzykownych wyznaczonym pracownikom szkoły (dyr. szkoły, wicedyrektorzy, pedagodzy szkolni).	Kierownik gospodarczy	Cały rok
--	---	-----------------------	----------

Działania skierowane do rodziców

Cele	Działania	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji
Doskonalenie umiejętności wychowawczych rodziców	1. Przekazywanie informacji o substancjach zmieniających świadomość (prelekcje, udział w programach profilaktycznych).	Pedagodzy szkolni Wychowawcy klas	Wg planu i potrzeb
	2. Informowanie o punktach udzielających specjalistycznej pomocy.	Pedagodzy szkolni	Wg planu i potrzeb
	3. Udział w rozmowach kształcących umiejętności wychowania.	Pedagodzy szkolni	Wg planu
	4. Przekazywanie prawnych aspektów wychowania – prawa i obowiązki ucznia.	Pedagodzy szkolni Wychowawcy klas	Wg planu
	5. Wskazanie rodzicom miejsc szczególnych zagrożeń w okolicach szkoły.	Wychowawcy klas	Wg planu spotkań z rodzicami

	6. Stała współpraca pedagoga szkolnego z rodzicami uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym.	Pedagodzy szkolni Wychowawcy klas	Cały rok
	7.Przekazywanie informacji o nieobecnościach w szkole ich dzieci.	Wychowawcy klas	Wg planu spotkań z rodzicami
	8.Monitorowanie obecności rodziców na zebraniach: -Motywowanie rodziców do współpracy ze szkołą.	Wicedyrektorzy Pedagodzy szkolni Wychowawcy klas	Cały rok